

2. Коломінський Н. Л. *Психологія менеджменту в освіті (соціально-психологічний аспект) : монографія / Н. Л. Коломінський. – Київ : МАУП, 2000. – 286 с.*
3. Павлютенков Є. М. *Мистецтво управління школою / Є. М. Павлютенков. – Харків : Вид. Група «Основа», 2011. – 320 с.*
4. Поташиник М. М. *Управление современной школой (В вопросах и ответах) : пособие [для рук. образоват. учреждений и органов образования] / М. М. Поташиник. – Москва : Новая школа, 1997. – 350 с.*

УДК 371

Н.С. ЛІБА

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку і оподаткування та маркетингу,

Т.І. СОЧКА

магістр спеціальності «Освітні, педагогічні науки»,
Мукачівський державний університет,
м. Мукачеве, Україна

УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ПЕДАГОГІЧНИМ КОЛЕКТИВОМ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Сучасна ситуація розвитку системи освіти дітей дошкільного віку вимагає від фахівців дошкільної освіти (завідувачів, методистів, вихователів) професійної компетентності в теорії та практиці управління діяльністю закладів дошкільної освіти, високого рівня розвитку управлінської культури. Усвідомлення теоретико-методологічних, науково-методичних засад управлінської діяльності дозволяє фахівцям ЗДО орієнтуватися в особливостях розвитку системи дошкільної освіти, діяльності закладу дошкільної освіти, її кінцевого результату, забезпечувати мінімізацію помилок у прийнятті рішень щодо розвитку освітньої системи дитячого садка. Бачити перспективу розвитку закладу дошкільної освіти, забезпечувати його діяльність у режимі пошуку, розвитку, а не функціонування, колективно прогнозувати результати освітньої діяльності, успішно їх досягати, приймати ефективні управлінські рішення – усе це є показниками високої професійної творчості педагогічного колективу, управлінської культури фахівців дошкільної освіти.

Проблема управлінської компетентності керівника сучасного закладу освіти як соціально значуща розкривається у науковців В. Андрущенка, В. Бондаря та інших. Специфіка управлінської діяльності керівника закладу дошкільної освіти висвітлюється у роботах К. Крутій, Л. Пісоцької, Т. Пономаренко. Питання залежності успішної діяльності освітніх закладів, зокрема дошкільних, від рівня фахової компетентності та професійної майстерності педагогічного колективу розглядають педагоги Г. Беленька, О. Богініч, Н. Гавриш.

Наукове осмислення й узагальнення соціальних процесів сучасної дійсності, аналіз наукових досліджень доводять, що демократизація суспільства, розширення прав і свобод громадян у різних сферах життєдіяльності, і в освітній сфері зокрема, на перший план висувають проблеми суб'єктивного становлення і буття людини, між суб'єктної взаємодії, максимального творчого потенціалу людей, спрямованого на розвиток освітньої системи, особистості в цілому.

Останнім часом менеджменту як науці і мистецтву управління велику увагу приділяють працівники сфери освіти. Це передусім пояснюється тим, що менеджмент являє собою теорію і практику управління в соціальних організаціях, тобто організаціях людей. Що, у свою чергу, зумовлює розгляд менеджменту в межах соціального

управління. Дошкільний навчальний заклад, як і будь-який інший освітній заклад, є одним із видів соціальної організації.

Управлінська діяльність сьогодні дуже тісно пов'язана з теорією і практикою менеджменту педагогічних організацій і, звичайно, закладів дошкільної освіти. Робота освітніх дошкільних закладів базується на людському факторі, тому питання управління ними у цьому аспекті стали особливо актуальними. Управління освітнім дошкільним закладом являє собою цілеспрямовану діяльність, спрямовану на упорядкування навчально-виховного процесу і його вдосконалення. Кожний заклад представляє собою цілісну освіту, яка діє по законам розвитку. В силу цього ДНЗ можна розглядати як систему з визначеними елементами, структурою, функціонуванням, розвитком. Такий підхід дозволяє не тільки виявляти основні фактори, умови, забезпечувати життєдіяльність закладу, а й керувати його функціонуванням і розвитком. Заклади розрізняються за метою, характером, типом і іншими ознаками.

Заклади дошкільної освіти характеризуються наступними особливостями:

1. По відношенню до учасників дана організація виступає як первинна. ЗДО як заклад створюється у відповідності з законодавством про освіту, володіє визначеними цілями і функціями, знаходиться на бюджетному фінансуванні.

2. Дошкільний навчальний заклад – офіційна організація, оскільки створюється у відповідності з правовими актами; суб'єктами організації виступають посадовці (завідуючий, вихователі, вихователі-методисти та ін.).

3. В організаційній системі виділяють: організаційну структуру – сукупність людей і умов їх діяльності у визначених пропорціях і взаємозв'язках (вона має мету, кадри, засоби); організаційний процес – діяльність людей по формуванню і розвитку (забезпечують догляд за дітьми і реалізацію освітніх програм).

Одним із об'єктів управління в ДНЗ є педагогічний колектив. Соціально-економічна структура колективу основана на виробничих відношеннях, посадової ієрархії. Вона здійснює виробничу функцію і знаходить своє вираження у формальній організаційній структурі:

– соціально-економічна структура колективу заснована на виробничих відносинах, посадовій ієрархії. Вона здійснює виробничу функцію і знаходить свій прояв у формальній організаційній структурі.

– організаційна структура відображає взаємодію співробітників, яка виникає в ході виконання посадових обов'язків як по вертикалі (між керівниками і підлеглими), так і по горизонталі (між співробітниками) лінії.

В управлінні педагогічним колективом важлива організація взаємовідносини в колективі, рівні права і обов'язки співробітників. Важливим завданням даної структури є створення відповідних умов праці для всіх співробітників ЗДО, які виявляють вплив на мотивацію діяльності. Зміст і засоби формування колективу визначається рівнем його розвитку. Основні напрямки роботи по формуванню колективу перш за все пов'язані з вивченням спільності, формуванням педагогічних ціннісних установок, реалізація основних принципів. Формування педагогічного колективу взаємопов'язано з розвитком організаційних структур і психологічним мікрокліматом.

Список використаних джерел:

1. Онофрійчук Л.О. *Стиль управління керівника як умова формування соціально-педагогічного клімату колективу ДНЗ* [Електронний ресурс] /Л.О. Онофрійчук// Режим доступу https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=2246

2. Литвин Н.В. *Управління дошкільним закладом освіти на основі людиноцентричного підходу* [Електронний ресурс] /Н.В. Литвин//Режим доступу http://tme.umo.edu.ua/docs/Dod/2_2010/litvin.pdf

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>